

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์การศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย จังหวัดอุดรธานี*
SCHOOL ADMINISTRATIONS BASED ON THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY
ECONOMY OF NON-FORMAL AND INFORMAL IN EDUCATION CENTER
UDON THANI SUGAR CANE FARMERS ZONE

กัญฐ์ธัญญา ผดุงไสย์¹, สุเทพ เมย์ไธสง²
Gantapinsa Padungsai, Suthep Maythaisong²
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด^{1,2}
Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus^{1,2}
Email : gantapinsa1234@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย จังหวัดอุดรธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน 3) เพื่อศึกษารวบรวมข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 133 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานได้แก่ ค่า t-test และ F-test (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 2) การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน 3) ข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้บริหาร

ควรมีการกระจายอำนาจการทำงานด้านการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของ สำนักงาน กศน. ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น วางแผนและจัดทำบันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเอง และครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพ และควรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา; หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง; ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) to study school administration based on the Philosophy of Sufficiency Economy of Non-Formal and Informal Education Center Udon Thani Province Sugar Cane Farmers Zone, 2) to compare the school administration based on the Philosophy of Sufficiency Economy of Non-Formal and Informal Education Center Udon Thani Province Sugar Cane Farmers Zone classified by position, education level, and experience; and 3) to study suggestions for the School Administration Based on the Philosophy of Sufficiency Economy of Non-Formal and Informal Education Center Udon Thani Province Sugar Cane Farmers Zone. with a sample group consisting of 133 individuals, school administrators and teachers. The research tool used was a questionnaire. The statistical analysis used in this study included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test (One-Way ANOVA).

The results show that: 1) The School administration Based on the Philosophy of Sufficiency Economy of Non-Formal and Informal Education Center Udon Thani Province Sugar Cane Farmers Zone overall level The areas with the highest average to the lowest are: educational institution management, followed by activities for student quality development Personnel development of educational institutes The aspect with the lowest average was curriculum and instructional management. 2) The result of comparing the school administration Based on the Philosophy of Sufficiency Economy of Non-Formal and Informal Education Center Udon Thani Province Sugar Cane Farmers Zone classified by position and work experience the overall difference was statistically significant at the .05 level, classified by educational background. overall is not different. 3) Suggestions for School administration Based on the

Philosophy of Sufficiency Economy of Non-Formal and Informal Education Center Udon Thani Province Sugar Cane Farmers Zone should decentralize their work in driving the Sufficiency Economy Philosophy in accordance with the policy and the focus of the Office of Non-Formal Education. Should have a vision and desirable characteristics of learners according to the philosophy of sufficiency economy Promote activities for students to analyze, think, solve problems, plan and record their own income and expenses and family effectively and should constantly seek knowledge about the philosophy of sufficiency economy.

Keywords : School administrations; Philosophy of Sufficiency Economy; Non-Formal and Informal Education Center

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

จากสภาพทางเศรษฐกิจของสังคมไทยที่ผ่านมา นับตั้งแต่ประเทศไทยได้ประสบกับวิกฤติส่งผลกระทบต่อประชาชนเกือบทุกระดับของสังคม ทำให้เกิดความผันผวนในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ ค่าครองชีพที่สูงขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดความลำบากในการดำเนินชีวิต แนวคิดในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของชาติแนวทางหนึ่ง คือ การใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ได้ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตให้แก่ชาวไทย ซึ่งเชื่อว่า หากนำปรัชญาดังกล่าวมาปฏิบัติก็จะสามารถใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของชาติ ให้รอดพ้นจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจได้ (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580) ด้วยเหตุผลหลักดังกล่าวจึงนำมาสู่การพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (sufficiency economy) ซึ่งหมายถึงการพัฒนาชีวิตที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสาม พ.ศ.2566-2570 โดยได้น้อมนำหลัก“ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฉบับที่ 9-12 เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง เกิดภูมิคุ้มกันและมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2560) พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2561 จึงได้กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในระยะยาวตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆให้สอดคล้อง และบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย “ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2579)” ได้กำหนดวิสัยทัศน์ประเทศไทย ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง

เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ให้เห็นถึงการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550) ดังที่ สุรียนต์ หลาบหนองแสง (2555) กล่าวว่า คนไทยจะต้อง น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการเข้าสู่สังคมอาเซียน กล่าวคือการใช้ประโยชน์จากอาเซียนอย่าง “พอประมาณ” ไม่เอาไรต์เอาเปรียบสมาชิกอาเซียนอื่น แต่ต้องร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อก้าวเดินไปในนามของอาเซียน การเตรียมความพร้อมอย่าง “มีเหตุผล” เพื่อให้ “มีภูมิคุ้มกันที่ดี” ภายใต้เงื่อนไขของการมีความรู้คู่คุณธรรม ซึ่งจะนำไปสู่คุณภาพชีวิตอย่างสมดุล มั่นคง และยั่งยืนตลอดไป

กระทรวงศึกษาธิการ โดยศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษาธิการสำนักกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (2550 – 2554) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาให้หน่วยงาน และสถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในการบริหารการดำเนินงาน การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการสถานศึกษา รวมทั้งการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติในทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำเนินการบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจังและต่อเนื่อง (ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ศธ., 2555)

จากการศึกษาของทองดี พิมพ์สาลี (2558) ได้ให้ความสำคัญของการดำเนินงานโครงการตามแนวพระราชดำริปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งถือได้ว่าเป็นทางออกของสังคมไทยที่เหมาะสม และมีความสอดคล้องในวิถีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน สามารถนำหลักคิดหลักปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการบริหารจัดการการเรียนการสอนตลอดจนการนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ กาญจนา วิเชียรศรี (2563) การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา มีการพัฒนางาน 4 ด้านของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาบุคลากร โดยผู้บริหารสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของสถานศึกษาและพัฒนางาน พัฒนาคน พัฒนาประเทศ โดยศูนย์การศึกษาอนุกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโชน ชาวไร่อ้อย จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย 1) ศูนย์การศึกษาอนุกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอวังสามหมอ 2) ศูนย์การศึกษาอนุกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสรีธาตุ 3) ศูนย์การศึกษาอนุกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอกุมภวาปี และ 4) ศูนย์การศึกษาอนุกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอนนสออาด ได้ผ่านการประเมินเป็น “สถานศึกษาพอเพียง” และ ต้องเตรียมความพร้อมเข้ารับการประเมินสถานศึกษาเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ซึ่งศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอนโนนสะอาด ได้เข้ารับการประเมินเมื่อปีการศึกษา 2564 ที่ผ่านมา

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยที่เป็นครูในสถานศึกษาสังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุดรธานี มีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย จังหวัดอุดรธานี เพื่อเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาวางแผนพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย จังหวัดอุดรธานี

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

2.3 เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย จังหวัดอุดรธานี

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ทำให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุดรธานี

3.2 ทำให้ทราบแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย

3.3 ทำให้ทราบแนวทางการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอกุมภวาปี ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวังสามหมอ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม

อัยยาศัย อำเภาศรีธาตุ และ ศูนย์การศึกษาอนุระบบและการศึกษาตามอัยยาศัยอำเภอนนสะอาด จำนวน 133 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา กลุ่มโชนชาวไร่ อ้อย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัยยาศัยจังหวัดอุดรธานี ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัยยาศัย กลุ่มโชนชาวไร่ อ้อย จังหวัดอุดรธานี ค่าความตรงตามเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.963 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรสถานศึกษาในกลุ่มโชนชาวไร่ อ้อย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัยยาศัยจังหวัดอุดรธานี เก็บข้อมูลแบบออนไลน์ผ่าน QR Code ในโปรแกรม Google Form ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 133 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่และร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สถิติทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรอิสระสองกลุ่ม ใช้ t-test (Independent Sample) สถิติทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรอิสระสามกลุ่มใช้ F-test (One Way ANOVA)

5 ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัยยาศัย กลุ่มโชนชาวไร่ อ้อย จังหวัดอุดรธานี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัยยาศัย กลุ่มโชนชาวไร่ อ้อย จังหวัดอุดรธานี โดยรวมและรายด้าน

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับการปฏิบัติ			
	μ	σ	อันดับ	แปลผล
1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.01	0.58	1	มาก
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	3.79	0.59	4	มาก
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	3.85	0.66	2	มาก
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	3.83	0.53	3	มาก
รวมเฉลี่ย	3.87	0.51	-	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\mu = 3.87$, $\sigma = 0.51$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษา ($\mu = 4.01$, $\sigma = 0.58$) รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ($\mu = 3.85$, $\sigma = 0.66$) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ($\mu = 3.83$, $\sigma = 0.53$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 3.79$, $\sigma = 0.59$) พิจารณาเป็นรายด้านปรากฏดังนี้

1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษามีโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแผนปฏิบัติงานประจำปีของ สถานศึกษา รองลงมา คือ สถานศึกษาเล็งเห็นความสำคัญในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดผลทุกระดับชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล และข้อที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางสอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมการแสวงหาความรู้ และเผยแพร่ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การจัด นิทรรศการ การจัดการแข่งขัน การหาความรู้โดยสื่อเทคโนโลยีและอื่นๆ รองลงมา คือ สถานศึกษาวัด และประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทักษะความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับกลุ่ม สารการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักศึกษารู้จักประยุกต์ใช้หลักความพอเพียง รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ คิดเป็น แก้ปัญหา เป็น วางแผนและจัดทำบันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเอง และครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพและข้อที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันจนนำไปสู่ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่ความพอเพียงได้

4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่าง สม่าเสมอ รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหาร สถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งความสุขและการประหยัด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษามีการศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.2 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย จังหวัด อุดรธานี จำแนกตามตำแหน่ง ตำแหน่ง โดยรวมและด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและ

รายด้านทั้งหมดไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย จังหวัดอุดรธานี ด้านการบริหาร จัดการสถานศึกษา สถานศึกษาควรจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้สอดคล้องกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาควรมีแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ เกี่ยวกับ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา มีการกระจายอำนาจการทำงานด้านการขับเคลื่อนหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของ สำนักงาน กศน. ด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาควรกำหนดวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนา คุณภาพผู้เรียน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวทางหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด วิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการแก้ปัญหาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ควรมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันจนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่ความพอเพียงได้ มีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษา เรียนรู้ ค้นหาศักยภาพของตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดกิจกรรมแนะแนว การศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง มีการสร้างความตระหนักและความเข้าใจให้บุคลากรเรื่องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำ หลักคิดหลักปฏิบัติมาบูรณาการสู่การเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องชัดเจนและเป็นรูปธรรม

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจเพื่อนำมาอภิปรายผล ดังนี้

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการบูรณาการองค์ ความรู้ 3 ห่วง ได้แก่ ความพอประมาณ มีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี มาใช้ในการบริหารงานทั้ง 4 ด้านในสถานศึกษา ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงาน บุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ด้วยการบริหารจัดการด้วยความพอดี พอประมาณ และการมีเหตุ มีผลในการบริหารงบประมาณให้พอเหมาะกับองค์กร การวางแผนการจัดกิจกรรมงานต่าง ๆ ให้ พอเหมาะกับกำลังผลที่สามารถบริหารจัดการได้ มีการพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรให้เกิดองค์ ความรู้ เพิ่มพูนทักษะทางด้านวิชาการ เพื่อให้บุคลากรนำองค์ความรู้สู่การพัฒนากระบวนการจัดการ เรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น รู้จัก

วางแผนกระบวนการเรียนรู้สามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างเรียนรู้ได้ โดยทั้งหมดทั้งหมดดำเนินอยู่ภายใต้เงื่อนไข ความรู้ และคุณธรรม มีร่างกายสมบูรณ์ มีจิตใจที่มั่นคง เข้มแข็ง ใช้ชีวิตแบบมีเหตุผล ไม่เห็นแก่ตัว มีน้ำใจ ช่วยเหลือผู้อื่น ซื่อสัตย์สุจริต ลดกิเลส มีความยุติธรรม อดทน มีน้ำใจ สร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวจิตสำนึกดี มีศีลธรรม มีมิตรดี มีคนช่วยเหลือเกื้อกูล สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับแนวคิดของ ลัญจกร นิลกาญจน์ และคณะ (2560) ที่ว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การกระตุ้นส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม กำกับ ตรวจสอบประเมินผล การดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ในการดำเนินงานเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินการใน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) ด้านการพัฒนาบุคลากร เศรษฐกิจพอเพียง จึงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมใจ สิกขวัฒน์ และคณะ (2557) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประการแรก ระดับการบริหารของผู้บริหารและ การเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมีการปฏิบัติในระดับมาก ประการที่สอง มีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และประการสุดท้าย การบริหารตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2 ด้าน คือ ด้านการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษากับด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเป็นตัวทำนายนที่สำคัญในการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียน โดยสามารถทำนายได้ร้อยละ 57

จากผลการวิจัยเป็นรายด้านมีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา สถานศึกษาเล็งเห็นความสำคัญในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดผลทุกระดับชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล สถานศึกษามีการใช้งบประมาณตามแผนที่กำหนดไว้โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สถานศึกษากระจายอำนาจการทำงานด้านการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของสำนักงาน กศน. สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิณิจ เครือเหลา (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม

ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคมโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับความเข้มข้นเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และ 4) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 2. แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคมใน ด้านที่มีค่ามัธยเลขคณิตน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) การสร้างความรู้ ความเข้าใจให้บุคลากรในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 2) สถานศึกษามี การส่งเสริมการดำเนินงานนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) ผู้บริหารส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และ 4) สถานศึกษากำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

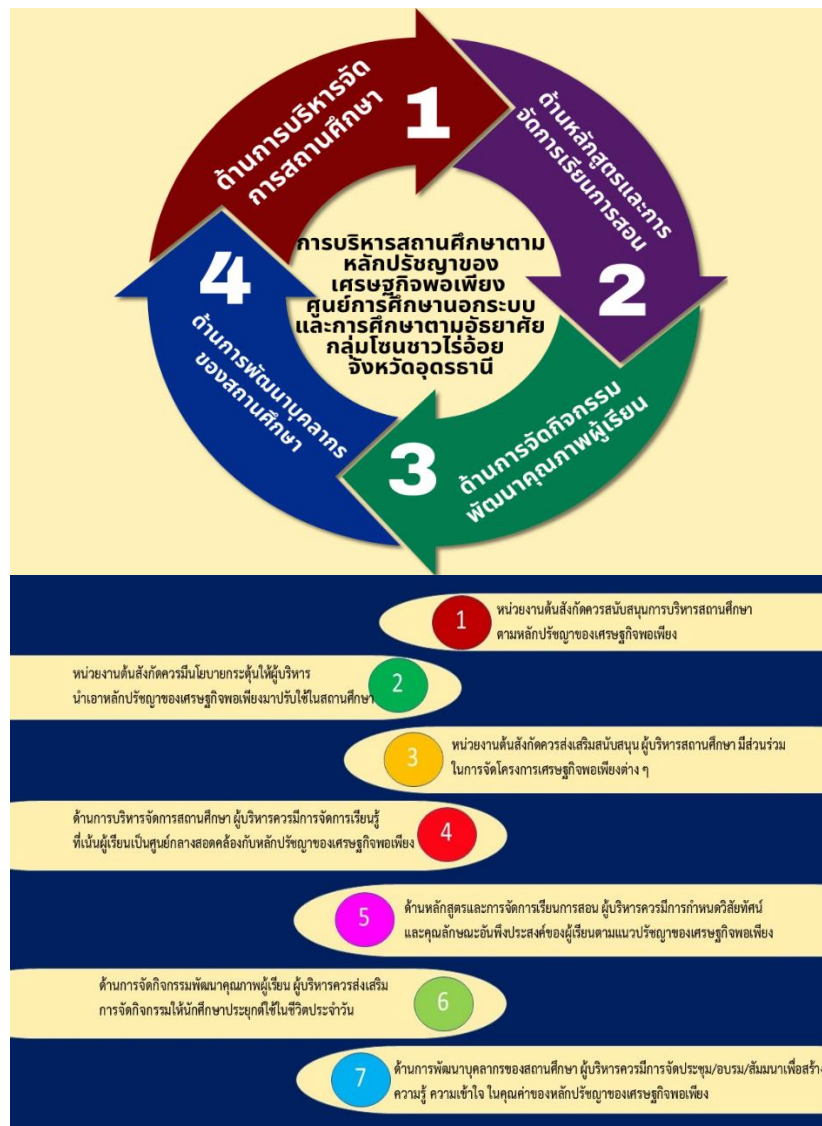
2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็น เพราะ ว่า สถานศึกษาส่งเสริมการแสวงหาความรู้ และเผยแพร่ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การ จัดนิทรรศการ การจัดการแข่งขัน การหาความรู้โดยสื่อเทคโนโลยีและอื่นๆ สถานศึกษาวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทักษะความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตาม แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ในการดำเนินชีวิต สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นการทดลองการปฏิบัติจริง สถานศึกษามี การจัดทำโครงการ โครงการงานและอื่นๆ ทั้งการศึกษารายบุคคล และเป็นกลุ่มตามแนวปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิดวิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการแก้ปัญหาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวทางหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนว ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ กาญจนา วิเชียรศรี (2563) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา มีผลวิจัยดังนี้ การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา โดยใช้การเปรียบเทียบกลุ่มเป้าหมายด้วยการจำแนก ตามเพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน ในการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการ บริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งในการจำแนกตามเพศ ด้านการ บริหารจัดการสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยรวมและด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และจำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและด้านการบริหารจัดการศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการ เรียนการสอน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่แตกต่างกัน

3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักศึกษารู้จักประยุกต์ใช้หลักความพอเพียง สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น วางแผนและจัดทำบันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเอง และครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษามีกิจกรรมส่งเสริมการปรับปรุงหรือพัฒนาการศึกษาและการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักศึกษารู้จักพึ่งตนเองได้หรือใช้ชีวิตพอเพียงระดับบุคคลและครอบครัว สถานศึกษามีกิจกรรม โครงการที่เป็นส่วนร่วมระหว่างครู นักศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้ผลของกิจกรรมมีความยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษามีกิจกรรมแนะแนวการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษามีกิจกรรมให้นักศึกษาเรียนรู้ ค้นหาศักยภาพของตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันจนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่ความพอเพียงได้ สอดคล้องกับ ชนิตา ทศนิยม (2562) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 โดยรวมอยู่ในระดับมากความคาดหวังการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ ลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 ลำดับที่ 1 คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ลำดับที่ 2 คือ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ลำดับที่ 3 คือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ลำดับ 4 คือด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และลำดับ 5 คือ ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งความสุขและการประหยัด สถานศึกษาส่งเสริมให้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของบุคลากร สถานศึกษามีการจัดประชุม/อบรม/สัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำหลักคิดหลักปฏิบัติมาบูรณาการสู่การเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องชัดเจนและเป็นรูปธรรม สถานศึกษาสร้างความตระหนักและความเข้าใจให้บุคลากรเรื่องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษามีการศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาดา สุขสว่าง, สำเร็จ ยุธชัย (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารจัดการการเรียนรู้ตามหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีระดับคุณภาพการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร รองลงมา คือ ด้านผลลัพธ์และ ภาพความสำเร็จ ส่วนด้านที่มีระดับคุณภาพการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มโซนชาวไร่อ้อย จังหวัดอุดรธานี

จากภาพที่ 1 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กลุ่มโซนชาวไร่อ้อย จังหวัดอุดรธานี พบว่า การบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 1) การบริหารจัดการสถานศึกษา 2) การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา 4) หลักสูตรและการ จัดการเรียนการสอน เมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน และมีข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้บริหารควรมีการ กระจายอำนาจการทำงานด้านการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้องกับ นโยบายและจุดเน้นของ สำนักงาน กศน. ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักศึกษา สามารถวิเคราะห์ คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น วางแผนและจัดทำบันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเอง และ ครอบครัวยังมีประสิทธิภาพ และควรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างสม่ำเสมอ

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 หน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ของผู้บริหาร สถานศึกษา โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริหารได้เข้ารับการ ฝึกอบรมเพิ่มความรู้และ ทักษะด้านภาวะการการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษามากขึ้น

8.1.2 หน่วยงานต้นสังกัดควรมีนโยบายกระตุ้นให้ผู้บริหารนำเอาหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในสถานศึกษา โดยการสนับสนุนให้มีการเข้าร่วมการฝึกปฏิบัติเพื่อสร้าง ประสบการณ์และนำไปพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียนต่อไป

8.1.3 หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมสนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการ จัดโครงการเศรษฐกิจพอเพียงต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนมีที่พึงประสงค์

8.2 ข้อเสนอแนะนำไปใช้

8.2.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลางสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้บริหารควรมีการน้อมนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นยุทธศาสตร์ในการประกันคุณภาพของสถานศึกษา และยังคงมีการจัด แหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

8.2.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับกลุ่ม สารการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึก

ทักษะ กระบวนการคิดวิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการแก้ปัญหาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8.2.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันจนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่ความพอเพียงได้ ทั้งยังควรจัดกิจกรรมให้นักศึกษาเรียนรู้ ค้นหาศักยภาพของตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และควรจัดโครงการที่เป็น ส่วนร่วมระหว่างครู นักศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้ผลของกิจกรรมมีความยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8.2.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีการจัดประชุม/อบรม/สัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการสร้างความตระหนักและความเข้าใจให้บุคลากรเรื่องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำหลักคิดหลักปฏิบัติมาบูรณาการสู่การเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องชัดเจนและเป็นรูปธรรม

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีผลต่อประสิทธิผลของการบริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

8.3.2 ควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

8.3.3 ควรมีการศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

9. บรรณานุกรม

- กาญจนา วิเชียรศรี (2563). การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดร้อยเอ็ด. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาเขตร้อยเอ็ด.
- ชนิตา ทศนิยม. (2562). ความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. *ลิกวารสารศึกษาศาสตร์*. 6(1). 32-41.
- ทองดี พิมพ์สาลี. (2558). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอนายูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ปรียาดา สุขสว่าง. (2558). การบริหารจัดการการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- พินิจ เครือเหลา, วรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2562). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. 10(1). 268-282.
- ลัญจกร นิลกาญจน์ และคณะ. (2560). เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน. วารสารวิชาการราชพฤกษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. 15(1). 20-26.
- ศุภชัย ชัยเลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ศธ. (2553). โครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (2550 – 2554). กรุงเทพฯ : สำนักกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สมใจ สิกขวัฒน์ และคณะ. (2557). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. วารสารครูพิบูล. 1(1). 1-11.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง (พ.ศ.2560-2564). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุรียนต์ หลาบหนองแสง. (2555). การพัฒนาสังคมไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558. วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม. 8(1). 6-18.